

ዝኽሪ ኢሳያስ ተወልደብርሃን (1943 -2016)

ንጉሰሕይር ኢሳያስ ተወልደብርሃን ከተፋንወ ዝመጸእኩም ሰብ-ጽቡቕ ድላይ ካብ በዓልቲ ቤቱ ወ/ሮ አስቴር ምስ ስድርኣን ኣሕዋቱን ልኡል ምስጋና ይብጸሕኩም።

ነፍስሕይር ኢሳያስ ውሉድ ኣቶ ተወልደብርሃንን ወ/ሮ ፍትግ ቀሺ ገብረየሱስን እዩ። ኣሕዋቱ እዝራ፣ ሳራ፣ ኤርምያስ፣ ያቆብ ፍረወይኒን ሳባን ይብሃሉ። ደቁ ድማ ማህሌትን ዳምርን ይበሃሉ።

ነፍስሕይር ኢሳያስ ኣብ ኤርትራ ተወሊዱ ኣብ ኢትዮጵያ ዓባይ። ምስዮናውያን ሽወደን ሙዚቃዊ ተዋህቦኡ ምስ ተገንዘቡ ንትምህርቲ ናብ ሽወደን ለኣኻዎ። ካልኣይ ደረጃ ትምህርቱ ኣብ ውሩይ ዝኾነ "ሻንዳል" ተባሂሉ ዝስመ ቤት ትምህርቲ ብመዝሙረ ቤት ክህነት ተመረቐ።

ካብ 1968 ዓመተ ምህረት ክሳብ 1971 ኣብ ዩኒቨርሲቲ ሙዚቃ "kungliga Musikhögskolan" ላዕለዋይ ትምህርቱ ሙዚቃ ደለበ። ካብ 1974 ክሳብ 1976 ድማ ኣብ ላዕለዋይ ዩኒቨርሲቲ ኦፔራ (Stora Teatern) እዩ ዝተጋህደ። ኣብኡ "Kärleksdrycken" ዝተባህለ ሙዚቃዊ ተዋስኦ ከም "Nemorino" ኩይኑ ተዋስኦ።

ነፍስሕይር ኢሳያስ ኣብ ጉተንበርግ ሓያሎ ኦፔራዊ ግዴታት ተጻወተ። ከም ምሳሌ ኣብ እዞም ዝሰዕቡ ሙዚቃዊ ድርሰታት ተሳተፈ፡-

- ኣብ "La Traviata" ከም "Alfredo" ኮይኑ ተዋስኦ።
- ኣብ "Orfius och Eurydike" ከም "Orfeus" ኮይኑ ተዋስኦ።
- ኣብ 1984 ነፍስሕይር ኢሳያስ ኣብ ስቶክሆልም ተሰጋገር እሞ ኣብ "Gladänkan" ዝተባህለ ሙዚቃዊ ተዋስኦ ከም "Rosillon" ኮይኑ ኣብ ትያትሮ "Oscar" ንሓደ ዓመት ተዋስኦ።
- ብ1986 ነፍስሕይር ኢሳያስ ኣብ ንጉሳዊ ኦፔራ ስቶክሆልም ኣብ ሙዚቃዊ ድርሰት "Carmen" ከም "Don Jose" ኮይኑ ተቐጽረ። ኣብኡ ኣብ ሓያሎ ሙዚቃዊ ድርሰታት ሙዚቃ ተዋስኦ። ካብኡም ሒደት ንምጥቃስ፡-
- ኣብ "Madam Butterfly" ከም "Pinkerton" ኮይኑ ተዋስኦ።
- ኣብ "Cosi Fan Tutte" ከም "Fernandez"
- ኣብ "Hoffmanns äventyr" ከም Hoffmann ኮይኑ ተዋስኦ።

ነፍስሕይር ኢሳያስ በዓል ዓቢ ኣርቲስታዊ ህያብ ጥራይ ኣይነበረን፡ በዓል ዓሚቕ ልቦና ከኣ ነበረ። ኣብ ዝተፈላለዩ ኣጋጣሚታት ምስ ኤርትራውያን መንእሰያት ኣብ ዝራኸበሉ እዋናት ትሕትና ዝተማህረ ዕብየት ለበሰ። ኢሳያስ ተወልደብርሃን ምስ ሳሕቆት እዩ ተወሊዱ፡ ምስኡ ዝወዓለ ልቡ ተፈንጨሐ።

ሃገራዊ ግዴታት ነብስሕይር ኢሳያስ ኣብ መጽሓፊይ ተመዝጊቡ ኣሎ፡ እቶም ዝተረፉ ድማ ኣብ ቅድሚና ከነማልኦም ኢና። ኢሳያስ ኣብ ሽወደን እትው ምስ በለ ኤርትራውያን ኣብ ፈቐድኡ ሃደነ፡ ብዘይካ ክልተ ሰራሕተንያታት እቶም ተማሃሮ ዩኒቨርሲቲ ካብ ፍቕሪ ሃገር ርሒቑም ጸንሖም። ኣብ 1967 ግን ኣብቲ ጊዜ ም/ፕረዚደንት ተ.ሓ.ኤ. ዝነበሩ ቺፍ ኤክሲኪዩቲቭ ተድላ ባይሩ ጋዜጣዊ መግለጺ ምስ ኣንበበ ነፍስሕይር ኢሳያስ ሰማይን ምድርን ገልቢጡ ረኸቦም። ካብታ ዕለት ጀሚሩ ብትብዓት ኣብ ቃልሲ ሃገሩ ተዓጥቀ። ወ/ሮ አስቴር እውን ካብ ፈረንሳ ምስ ስድራ ቤታ ክትጽንበር ምስ መጽኤት ኣብ መንጎኦም ፍቕሪ በርሄ እሞ ኣብ ሓዳርን መርዓን ህንጻት ስድራቤትን ኣምርሑ። በረኽት ልኡል ጎይታ ኮይኑ ድማ ንብሉጻት ማህሌትን ዳምርን ወለዱ። ኣነ እውን ብሸነኸይ ብሸኽ እድሪስ መሓመድ ኣደምን ዓቢ መምህር ዑስማን ሳልሕ ሳብ ንሓጺር ጊዜ ከም ሓላፊ ጉዳያት ተ.ሓ.ኤ. ኣብ ኤውሮጳ ኮይነ ምስ ቺፍ ኤክሲኪዩቲቭ ተድላ ባይሩ ክተሓባበር ተለእኸኩ። ካብዚ ተበጊስና ኣብ ሃገረ ሽወደን ሓደ ድልድል ማእከል ተ.ሓ.ኤ. ኣቐውምና። ምስ ቡ ቪ ቪየልስታምስታም ዝተባህለ ውሩይ መራሒ ፕሮግራማት ተለቪዥን ብምትሕብባር ሓደ ኣደናቂ ፊልም ብዛዕባ ኤርትራ ክሰናዶ ተኻእለ። እዚ ፊልም ኣብ ተለቪዥን ሽወደን ኣርባዕተ ግዜ ተራእየ። ካብቲ እዋን ጀሚሩ ኣብ ሽወደን ኮኾብ ኤርትራ ደየበት። ከም ውጽኢት Invandrarverket ንትስዓተ ኤርትራውያን ኣብ ሽወደን ብስደት ክኣትዉ ፍቓድ ዓደለና፡ እዚ ዕድል ኣብ ሬድዮ ስለ ዝተቐልሐ እንሆ ሃገረ ሽወደን ካልኣይቲ ሃገር ኤርትራውያን ኮይና ኣላ። ኣብዚ ኹሉ ንጥፈታት ግደ ነፍስሕይር ኢሳያስ ምሉእ ዘይጉዳል ነበረ።

ቁጽሪ ኤርትራውያን ኣብ ሽወደን እንዳ በዝሒ ምስ ኸደ ነፍስሕይር ኢሳያስ ንኣኼባታት ዝኸውን ቦታ

ብምዝግጃው መሐበሪ ኤርትራውያን ከቐውም ከኣለ። ኣብ ማስ ሜድያ ብስፍሓት ዝተቐልሐ ተባዕ ስጉመቲ ተወስደ። ንሱ ድማ ንኤምባሲ ኢትዮጵያ ሰውራዊ ወራር ብምግባር፡ ንሰነዳትን ንብረትን መንግስቲ ኣብ ጽርግያ ምዝሕዛሕ ነበረ። እዚ ስጉምቲ ምስ እቶም ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐሱ ንጥፈታት ተደማሚሩ ህዝቢ ኤርትራ ስለ ነጻነት ዝለዓለ ዋጋ ዝኸፍል ቅሩብ ምዃኑ ንህዝብን መንግስቲን ርዱእ እንዳ ኾነ ከደ። ኢሳያስ ተወልደብርሃን ካብቶም ኣብ ቀዳማይ ሃገራዊ ጉባኤ ተ.ሓ.ኤ. ዝተሳተፉ ምሁራት ነበረ። ካብቲ ግዜቲ ጀሚሩ ነፍስሄር ኢሳያስ ከም ኩሎም ሃገራውያን ደሞክራሲያውያን ምንቅስቓሳት ኣብ ላዕለዋይ ጸፍሕታት ዝተሳተፉ ጽኑዕ ሓርበይና እዩ ዝነበረ። ኣብዞም ዝሓለፉ 16 ዓመታት ኢሳያስ ተወልደብርሃን ሓደ ካብቶም መስረትቲ ሰልፊ ጉባኤ ኤርትራ ስትሰራተጂ ዓድን ሓላፊ ወጻኢ ጉዳያትን ኮይኑ ንህዝቢ ኤርትራ ብፍልጠቱን ገንዘቡን ዓቢ ግደ ዝተጻወተ ግዙፍ ሃገራውን ደሞክራሲያውን መሪሕ ኣካል ነበረ። ዓርከይን ሓወይን ኢሳያስ ኣብቲ ሰማያዊ ኣቦና ዘዳለወልካ ብዝሆርን ሰትን ዝተነሰነሰ ኣዳራሽ ኣቲኻ ኣሎኻ፡ ኣብቲ ሰማያዊ ዓድኻ ኣስተርሑ። ኢሳያስ ዓርከይን ሓወይን ኣኸናፍካ ዘርግሓዮም ምስ መላእኸቲ ብጸትካ ብረር ኣብ ዘለኣለማዊ ሃገርካ ዘምር ኢሳያስ! ኢሳያስ ዓርከይን ሓወይን ዓዲ ኣርሒቐ ቢልካ ኣይትሰከፍ ኣነስ ክሰምዓካ እየ። ዓርከይን ሓወይን ኪድ የዕርፍ ዘልኣለማዊ ዕረፍቲ ወይልና ድኣ ንሕና ኣብዛ ዓለም ንሓጺር ጊዜ ተረፍቲ እምበር። ቻው ኢሳያስ ዓርከይን ሓወይን ኣሪሽደርቲ ዓርከይን ሓወይን!!!

ሕሩይ ተድላ ባይሩ

ኣቦ መንበር ሰልፊ ጉባኤ ኤርትራ - ስትራተጂ ዓዲ